

Research on Educational Sport

Journal homepage: <https://res.ssrc.ac.ir>

Research Article

Designing and compiling the Iranian Pahlavani Charter

Iman Nastaran Boroujeni^{*1}, Amin Rashid Lamir², Hossein Zareian³

1. Ph.D. in Sports Management, Applied Science Center of Pahlavani Federation, University of Applied Science and Technology, Tehran, Iran.
2. Department of Physical Education and Sport Sciences, Faculty of Humanities, University of Neyshabur, Neyshabur, Iran.
3. Department of Sports Management, Research Institute of Physical Education and Sport Sciences, Tehran, Iran.

Received: 18/07/2025, **Accepted:** 21/03/2026, **Published:** 01/09/2026

* Corresponding Author: Iman Nastaran Boroujeni, E-mail: inb@fpzi-uast.ac.ir

How to cite: Nastaran Boroujeni, I., Rashid Lamir, A., & Zareian, H. (2026). Designing and compiling the Iranian Pahlavani Charter. (e4851). Research on Educational Sport, 14(45), 119-141. [In Persian]. <https://doi.org/10.22089/res.2025.18273.2678>

Extended Abstract

Background and Purpose

Studies conducted in the field of sports ethics have each addressed the identification of certain moral traits and behavioral dispositions among athletes. In global sport, these traits are drawn from the Olympic Charter, whereas in Iranian sport they stem from the profound concept of pahlavani (chivalry). Nevertheless, comprehensive attention to the notion of pahlavani—whether within sports or beyond the sporting environment—has been limited. Pahlavani is a concept whose broad dimensions can manifest not only in athletic contexts but also in the daily lives of individuals within society. The ethical characteristics observed in sport can extend into society and influence everyday behaviors. What motivates the exploration of these traits in the sports domain is the unique capacity of sport to demonstrate and embody the essence of pahlavani more vividly than other social arenas. It is evident that athletes, as exceptional role models in society, play a crucial role in fostering cultural values and promoting chivalrous conduct. Accordingly, the present study aims to design and compile the Iranian Pahlavani Charter.

Methods

This research is exploratory in nature and has been conducted using a qualitative method and a phenomenological approach in relation to the ideology and character of Pahlavani and the recognition of its components. Phenomenology is a type of research that seeks to explain the nature of objects through the experience of individuals. Phenomenology means "the study of phenomena" and examines human experiences and perceptions of reality. The statistical population of the

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

research includes expert managers, expert professors, Pahlavanis, athletes, and all people who have lived experiences in the field of Pahlavani. For sampling, purposive sampling and snowball sampling techniques were used to conduct in-depth interviews. Test-retest reliability was used to measure the level of reliability in this research. In the current study, test-retest reliability was used to calculate the reliability of the interviews conducted. To calculate the test-retest reliability, a few interviews (5 interviews) were selected as a sample from among the interviews conducted and each of them was recoded in a short and specific time interval (30 days). Then, the codes identified in the two-time intervals for each of the interviews were compared. In each of the interviews, the codes that were similar in the two-time intervals were identified as "agreement" and the dissimilar codes were identified as "disagreement". The total number of codes in the two 30-day time intervals was 336 cases, and the number of agreements was 144 cases and disagreements were 70 cases. The test-retest reliability in this study is 85.9 percent, which is greater than 60 percent, so the reliability of the coding is confirmed.

Results

In this study, a group of 15 people were selected for interviews and the interviews continued until the research reached theoretical saturation and adequacy. A total of 15 experts in the field of Pahlavani were interviewed. The data from the interviews were coded using the phenomenological method. Accordingly, 15 people were interviewed. All interviews were recorded and after each interview, the data was analyzed to establish a model. In the first stage of coding, which is called open coding, the researcher tries to identify the concepts hidden in it by reviewing the collected data set. This stage is called open because the researcher names the concepts with an open mind and does not place any restrictions on determining the codes. In the next stage, the initial codes were converted into sub-themes. After careful analysis and examination, the sub-themes were placed in the form of main themes. Several sub-themes created a main theme and phenomenology has moved towards recognizing the main themes of Pahlavani. 75 subthemes were identified in the review and analysis of the initial codes, and 8 main themes were identified by aggregating the subthemes into main themes. The number of repetitions of subthemes in the analysis of the interviews indicates the importance of that subtheme from the perspective of the interviewees.

Conclusion

Chivalrous conduct and the ethos of pahlavani have become rare virtues in contemporary Iranian society. When we speak of pahlavani, its scope extends across the entire cultural landscape of Iran—and even beyond, encompassing the broader realm of human life wherever it may be found. Pahlavani is a universal concept: it is not confined to any particular group, class, gender, or age. It is neither exclusive to athletes nor limited to men. Rather, pahlavani represents a fusion of noble and ethical behaviors that may not be fully captured within any existing code of conduct or ethical charter. Public-mindedness, courage, faith in God and piety, honesty and integrity, humility and modesty, justice-seeking, patriotism, and generosity constitute the eight central themes and components of this charter, each encompassing a wide array of virtuous moral qualities.

Keywords: Pahlavani Charter, Sport, Iran, Pahlavan

Article Message

Pahlavani charter founded on eight comprehensive components can serve as a pathway toward moral and behavioral reform within human society. The elements addressed in this charter can permeate all dimensions of social life and, as referenced in Islamic traditions, help establish a

virtuous city that enables a more elevated human existence. It is evident that an individual who cultivates and internalizes chivalrous behavior will remain committed to these ethical principles in any position or social role. Whether an athlete or a politician, a laborer or an office employee, a teacher or a physician, a woman or a man, an adolescent or an adult—such a person consistently upholds these moral values. In this way, Iranian society can emerge as a moral and social exemplar within the global community.

Ethical Considerations

In accordance with ethical research principles, study objectives and significance were explained prior to interviews. Participation was fully voluntary, with informed consent obtained from all participants.

Authors' Contributions

All authors equally contributed to the design, conduct, and preparation of this research.

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of interest.

Acknowledgments

The authors thank all participants for their valuable time and contributions.

Research on Educational Sport

Journal homepage: <https://res.ssrc.ac.ir>

مقاله پژوهشی

طراحی و تدوین منشور پهلوانی ایران

ایمان نسترن بروجنی*^۱، امین رشید لمیر^۲، حسین زارعیان^۳

۱. دکتری مدیریت ورزشی، مرکز علمی کاربردی فدراسیون پهلوانی، دانشگاه جامع علمی کاربردی، تهران، ایران.

۲. گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه نیشابور، نیشابور، ایران.

۳. گروه مدیریت ورزشی، پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۴/۲۷، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۱/۰۱، تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۶/۱۰

*نویسنده مسئول: ایمان نسترن بروجنی، ایمیل: inb@fpzi-uast.ac.ir

How to cite: Nastaran Boroujeni, I., Rashid Lamir, A., & Zareian, H. (2026). Designing and compiling the Iranian Pahlavani Charter. (e4851). Research on Educational Sport, 14(45), 119-141. [In Persian].
<https://doi.org/10.22089/res.2025.18273.2678>

چکیده

در دنیای کنونی و در عصر صنعت و فناوری، اخلاق و مرام و منش پهلوانی کم‌رنگ شده و به دست فراموشی سپرده شده است و امروز بیش از هر زمان دیگری به احیای جدی و پرورش نیاز دارد؛ بنابراین پژوهش حاضر با هدف طراحی و تدوین منشور پهلوانی ایران انجام شد. این تحقیق با ماهیت اکتشافی و به روش کیفی و با رویکرد پدیدارشناسی اجرا شد. جامعه آماری پژوهش شامل مدیران متخصص، اساتید خبره، پهلوانان، ورزشکاران و تمامی افراد دارای تجربیات زیسته در حیطه پهلوانی بود. به منظور نمونه‌گیری برای انجام مصاحبه‌های عمیق از روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک نمونه‌گیری گلوله‌برفی استفاده شد. در مجموع با پانزده نفر از خبرگان در زمینه پهلوانی مصاحبه شد. برای گردآوری اطلاعات با بهره‌گیری از پرسشنامه نیمه‌ساختارمند در زمینه مفاهیم پهلوانی، از مصاحبه عمیق با خبرگان به عنوان ابزار پژوهش استفاده شد. تعداد ۹۴۵ کد اولیه از پانزده مصاحبه انجام گرفته استخراج شد. از تجمیع زیرمضمون‌ها در قالب مضامین اصلی، هشت مضمون اصلی به دست آمد. ترتیب اهمیت مؤلفه‌های پهلوانی براساس درصد تکرار شامل مردم‌داری، شجاعت، خداباوری و پرهیزگاری، راستی و صداقت، تواضع و فروتنی، عدالت‌خواهی، میهن‌دوستی و بخشنده‌گی و سخاوت بود. ضرورت آشنایی جامعه ایرانی با این مدل و مؤلفه‌های آن و تلاش برای تغییر الگوهای رفتاری در راستای عملیاتی شدن این مدل، بیش‌ازپیش احساس می‌شود. واژگان کلیدی: منشور پهلوانی، ورزش، ایران، پهلوان.

مقدمه

روح ورزش از دیرباز با رفتارهای اخلاقی آمیخته بوده و منشور المپیک به عنوان سند بین المللی در ورزش جهان، بر این موضوع تأکید داشته است. ورزش بدون اخلاق و منش‌های اخلاقی، کالایی بیش نیست و کارکردهای مؤثر خود را در جامعه انسانی، به سرعت از دست می‌دهد (قربانی و همکاران، ۲۰۲۴). امروزه منش‌های اخلاقی در ورزش، منحصر به منشورها و مرامنامه‌های اخلاقی شده‌اند و در میدان واقعی ورزش چندان اثری از آن‌ها باقی نمانده است. افت اخلاق در ورزش منحصر به میادین بین‌المللی نیست و به میدان ورزش کشورمان نیز سرایت کرده است. ایران که از دیرباز مهد پهلوانان و الگوهای ناب اخلاقی در ورزش کشور و حتی دنیا بوده است، امروزه کمتر پهلوان واقعی در عرصه ورزش کشور به خود می‌بیند. ورزشکارانی که الگوهای اخلاقی جامعه بودند، در مفاهیم اقتصادی صنعت ورزش گم شده‌اند و حاشیه‌ها و رفتارهای نامناسب بیش‌ازپیش مجال بروز و ظهور در ورزش یافته‌اند.

واژه «پهلوان» از ترکیب دو بخش «پهلو» و «ان» نسبت، تشکیل شده و هم‌خانواده با واژه فارسی میپانه لویگ و فارسی میانه مانوی است. پهلوی را منسوب به پهلو، سرزمین پارت دانسته‌اند که مردان آن به توانایی و دلیری شهرت دارند. «پارت» اصطلاحی رومی-یونانی برای سرزمینی است که در زبان پارسی باستان «پرتوه» نامیده می‌شده است. واژه پرتوه که داریوش اول در کتیبه بیستون آورده است، بعدها به «پهلو» تبدیل شد. جنگ‌ها و رشادت‌های پهلوها (مردم پرتوه)، پهلوانان سنتی را پدید آورد که «سنت پهلوانی» در ایران به نام آن‌ها شکل گرفت. این سنت آمیزه‌ای از سلحشوری و جوانمردی است که بر زندگی عامه مردم و حماسه‌های ملی ایران تأثیری عمیق و شگرف گذاشته است. سنت پهلوانی در فرهنگ ایران زمین یک دوره تحول و تطور از کهن‌ترین زمان، یعنی دوره اساطیری، تا دوره حماسی و تاریخی را پیموده است (تهرانچی، ۲۰۰۶، ۱۱۵). پهلوانی مفهومی است که ریشه در منش‌های اخلاقی نیکو دارد. منش‌های اخلاقی^۳ سبب می‌شود پهلوان هر آینه در رفتار و گفتار خود اصول اخلاقی و رفتار نیکو را سرلوحه خود قرار دهد و اجازه ندهد بدی‌ها و زشتی‌ها، بر آینه روح و جان او زنگار افکند. در سال‌های اخیر پژوهشگران حوزه اخلاق، طبقه‌بندی مفاهیم منش و دسته‌بندی توانمندی‌ها و صفات مرتبط با هر منش اخلاقی را بررسی کرده‌اند. خرد و دانش^۴، شجاعت^۵، انسانیت^۶، عدالت^۷ و خویشتن‌داری^۸ از جمله صفات اخلاقی برجسته مرتبط با منش هستند (آربزی و همکاران، ۲۰۲۲). در سال‌های اخیر، نظام‌نامه‌های اخلاقی متعددی در حوزه‌های گوناگون ورزشی و حرفه‌ای تدوین شده‌اند. در تدوین نظام‌نامه اخلاقی داوران فدراسیون کشتی،^۹ نه مؤلفه اصلی قانون‌مداری^{۱۰}، احترام^{۱۱}، رتبه‌بندی^{۱۲}، نگرش حرفه‌ای^{۱۳}، صداقت^{۱۴}، امانت‌داری^{۱۵}، عدالت، مسئولیت‌پذیری^{۱۶} و منش پهلوانی^{۱۷}

-
1. Hero
 2. Moral Character
 3. Wisdom and knowledge
 4. Courage
 5. Humanity
 6. Justice
 7. Self-control
 8. Lawfulness
 9. Respect
 10. Ranking
 11. Professional attitude
 12. Honesty
 13. Trustworthiness

ازجمله عوامل شناسایی شده بودند. مؤلفه پهلوانی به عنوان یکی از منش‌های اخلاقی شاخص، در جایگاه چهارم قرار گرفته است و بر ضرورت و اهمیت رعایت منش پهلوانی در بین جامعه داوری نیز تأکید می‌کند. همچنین صداقت، امانت‌داری و مسئولیت‌پذیری در بین این مؤلفه‌ها جایگاه مهمی دارند (زورمند و همکاران، ۲۰۲۲). حوزه‌های رفتاری در بخش‌های فردی و اجتماعی یکی از مؤلفه‌های مهم و تأثیرگذار اخلاقی است. رعایت مفهوم عدالت و مبارزه با فساد از شاخصه‌های دیگر رفتار اخلاقی است که می‌تواند منش اخلاقی یک ورزشکار یا داور ورزشی را ارتقا دهد (صادقی کلانی و همکاران، ۲۰۲۲). در مسیر تعالی بخش قهرمانی تا پهلوانی، عوامل زمینه‌ای در بخش‌های (بسترهای فاسد، اخلاقیات، اقتصادسازی، فراموشی، بی‌قداستی، غریب‌زدگی، ساختار معیوب، جنگ مقام، تعامل و بی‌اصلی) وجود دارند. سه عنصر جامعه، ورزش و فرد در سیر تکامل و توسعه پهلوانی ورزشکار مؤثرند که با در نظر گرفتن راهبردهای ارائه شده می‌توان مسیر توسعه پهلوانی را هموار کرد (زارعیان و همکاران، ۲۰۱۹). اپستاین^۳ و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهشی به بررسی مفاهیم اخلاقی پرداختند که می‌توان به کمک ورزش آن‌ها را به ورزشکاران و عموم جامعه آموزش داد. در این مفاهیم اخلاقی، مواردی مانند راستگویی^۴، همدلی^۵، شجاعت^۶، عدالت^۷، احترام به دیگران^۸، مسئولیت‌پذیری^۹ و نیک‌خویی^{۱۰} نیز وجود دارند که مفهوم منش‌های اخلاقی و پهلوانی را نیز به خوبی بیان می‌کنند. زوالنیک^{۱۱} (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان «ابعاد اخلاقی به عنوان اولویت ارزشی فعالیت ورزشی» تأکید می‌کند که اخلاق ورزشی جزء جدانشدنی از فعالیت‌های ورزشی است و نقش اجتماعی آن را در شکل‌گیری جامعه مدرن تعیین می‌کند. تربیت‌بدنی و فعالیت‌های ورزشی مبتنی بر اصول اخلاقی به ایجاد جامعه‌ای سالم، عادلانه و هماهنگ کمک می‌کند و باعث رشد فردی و تربیت نسل‌ها می‌شود. خاطرنشان می‌شود که اصول بازی جوانمردانه تأثیر اجتماعی گسترده‌ای دارد و بازتاب آن‌ها در روابط بین فردی، آموزش جوانان و شکل‌گیری ارزش‌های عمومی با مبنای ارزش شناختی اخلاق ورزشی تعیین می‌شود. نتایج این پژوهش بر نقش پررنگ ورزش در تربیت خصلت‌های اخلاقی و شخصیت که در شکل‌گیری شخصیت، شجاعت، احساس مسئولیت و آرمان‌های بازی جوانمردانه و... متجلی می‌شود، تأکید می‌کند. در عین حال، ورزش جنبه‌ای منفی نیز دارد که با خودمحوری، بی‌وجدان بودن، عمل‌گرایی و عطش پیروزی به هر قیمتی مشخص می‌شود. گولسیانا^{۱۲} و همکاران (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان «تضمین انصاف و شفافیت در ورزش» به بیان استانداردهای اخلاقی و اصول رفتاری در ورزش پرداختند. به عقیده آن‌ها برای تقویت نظم و انضباط اخلاقی، اجرای آموزش‌های بهبودیافته، ایجاد هنجارهای صریح، تضمین شفافیت و پاسخگویی ضروری است. ایجاد چارچوبی برای ارزیابی فناوری ورزشی که ملاحظات اخلاقی را به منظور حفظ انصاف و صداقت در نظر می‌گیرد، بسیار مهم است. آندریوس^{۱۳}

1. Responsibility
2. Heroic character
3. Epstein
4. Truthfulness
5. Empathy
6. Courage
7. Justice
8. Respect for others
9. Responsibility
10. Kindness
11. Zavalnyk
12. Gusliana
13. Andrews

(۲۰۲۳) در پژوهشی با عنوان «حاکمیت ورزش و اخلاق» به اهمیت مؤلفه‌های اخلاقی صداقت، عدالت، جوانمردی، احترام و شجاعت پرداخت. این مؤلفه‌ها در کنار عوامل دیگر، روح بازی منصفانه را تشکیل و اخلاق در ورزش را ارتقا می‌دهند. منشور اخلاقی سازمان (COD) که به آن نظام‌نامه یا مرام‌نامه اخلاقی نیز گفته می‌شود، مجموعه‌ای از قوانین و عرف‌های حاکم بر یک سازمان است که چارچوب اصول ارزشی، حرفه‌ای، اخلاقی و رفتاری کارکنان آن سازمان را نشان می‌دهد. منشورهای اخلاقی در بسیاری از سازمان‌های ورزشی تدوین شده‌اند و اصول اخلاقی سازمان را بر بستر ورزش و با در نظر گرفتن اقتضائات خاص ورزش به کار گرفته‌اند. خسروی‌زاده و همکاران در منشور اخلاقی تدوین‌شده برای مربیان، مؤلفه‌های اخلاقی را شناسایی کردند. طبق نتایج این پژوهش، هشت مؤلفه اخلاقی شامل توکل به خدا، ورزش جوانمردانه، میهن‌دوستی، صداقت، قانون‌پذیری و سلامت کار، انسجام و همدلی، امانت‌داری و شجاعت، شفافیت مالی و روابط سالم به‌عنوان عامل‌های منشور اخلاقی مربیان شناسایی و تأیید شدند (خسروی‌زاده و همکاران، ۲۰۱۹). اصول اخلاقی جنسیت نمی‌شناسند. برآیند پژوهش‌های انجام‌گرفته در حوزه پهلوانی بیانگر آن است که ذات پهلوانی به جنسیت گره نخورده است. در هیچ کجای متون ادبی و تاریخی اشاره نشده است که پهلوان باید مرد باشد. چه‌بسا در تاریخ ایران و جهان نمونه‌های بارزی از قهرمانان و پهلوانان زن وجود دارد که استانداردهای اخلاقی و رفتاری پهلوانان را داشته‌اند (حیدری آل‌کثیر و همکاران، ۲۰۱۸). نمونه‌های دیگری از منشورهای اخلاقی تدوین‌شده برای سازمان‌ها نشان می‌دهند که منشور اخلاقی در قالب شش عامل رفتار مبتنی بر قانون‌محوری، کار گروهی، صداقت گفتاری و عدالت رفتاری، مسئولیت مالی، رفتار حرفه‌ای و وظیفه‌شناسی شناسایی و تأیید شده است. صداقت گفتاری، عدالت رفتاری و وظیفه‌شناسی از جمله رفتارهای پرتکرار در بین پهلوانان خوشنام ایران بودند (زارعیان و همکاران، ۲۰۱۷).

ادبیات در جهان و به‌خصوص در ایران، به‌واسطه گستره نفوذ خود، ازجمله دانش‌هایی است که قابلیت کمک به تغییر و اصلاح دیدگاه آدمی را دارد. متون حماسی به دلیل ارزش‌های پهلوانی و اسطوره‌ای و بسامد زیاد ویژگی‌های مثبت اخلاقی، گزینه‌های مناسبی برای واکاوی و تحلیل هستند. پهلوانی و جوانمردی در ایران باستان رنگ و بوی دیگری داشته است. در بسیاری از متون و حماسه‌ها، جایگاه پهلوان و پهلوانی به طور ویژه مدنظر قرار گرفته است. شاهنامه فردوسی یکی از نمادهای درخشان این عرصه است؛ جایی که صفات نیکو و منش‌های اخلاقی را می‌توان در وجود قهرمانان شاهنامه دید (خسروی شکیب، ۲۰۲۲). جعفرلو و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی با عنوان «کشتی؛ کلید پیروزی پهلوانان در شاهنامه» به بیان ارتباط ورزش کشتی با مفاهیم پهلوانی، عدالت و جوانمردی پرداختند. در شاهنامه فردوسی پهلوان کسی است که علاوه بر قدرت جسمانی، دارای خرد، شجاعت و عدالت نیز است. همچنین ورزش کشتی با مفاهیم فتوت و جوانمردی پیوند خورده است. براساس نتایج این پژوهش، ارزش‌های پهلوانی می‌توانند به دنیای مدرن ورزش نیز تسری یابند و نقش مهمی در بهبود و تقویت فلسفه، فضای اخلاقی و رفتار ورزش امروزی ایفا کنند. یکی از رشته‌های ورزشی در ایران باستان ورزش زورخانه‌ای بوده که در تربیت پهلوانان و اشاعه فرهنگ پهلوانی و جوانمردی نقش سزایی داشته است؛ جایی که اخلاق و منش پهلوانی با روح و کالبد بنا و محیط ورزش در هم آمیخته و سبب تقویت اخلاق و منش‌های اخلاقی نیکو شده است. مسعودی و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهش خود با عنوان تبیین رابطه نمادها و نشانه‌های معماری زورخانه با آداب و رفتار پهلوانی، زورخانه را یکی از بناهای فرهنگی-ورزشی و اصیل در معماری ایران برشمردند که موجب تربیت و رشد پهلوانان بسیاری شده است. ورودی زورخانه‌ها، صفاتی نظیر تواضع را در افراد ایجاد می‌کند. سردم، صفاتی نظیر احترام به بزرگ‌تر،

سادگی، توجه به قشر کم‌درآمد و فضیلت‌جویی را به افراد گوشزد می‌کند. گود، خصایل اخلاقی نظیر تواضع، تقوا و دین‌داری، ساده‌زیستی و وحدت را در افراد ایجاد می‌کند و غرفه باعث ایجاد مهمان‌نوازی و توجه به سنت در ورزشکاران می‌شود.

در گستره تمدن ایرانی-اسلامی، آیین فتوت به‌مثابه خرده‌فرهنگی نیرومند، بنا به مقتضیات تاریخی گفتمان‌های متعددی را شکل داده است. این آیین برآمده از ضرورت اجتماعی و تاریخی در برابر نظام‌های خودکامه و عدالت‌ستیز در دوره‌های مختلف تاریخ ایران بوده است. به طور کلی، نظام عیاری تفکری آرمان‌شهری است و گفتمان‌های گوناگون فتوت جلوه‌های متعدد این اندیشه و نظام را بازنموده است (پولادیان و همکاران، ۲۰۲۲). در پژوهش علائی‌مقدم و همکاران (۲۰۲۲)، مدل مفهومی توسعه ورزش براساس تمدن نوین اسلامی-ایرانی، کدهای محوری شامل رسانه، عدالت، علم‌آموزی، اعتقادی، اخلاق، کار و تلاش، اقتصادی و ارتباطی است؛ بنابراین می‌توان به ارزیابی اصول اخلاقی و مبادی فرهنگی در میان ورزشکاران با توجه به آموزه‌های تمدن نوین اسلامی پرداخت و اطلاعات علمی در زمینه اقدامات مناسبی را فراهم کرد که باید سازمان برای ایجاد روحیه پهلوانی در میان ورزشکاران از نظر توسعه مدیریتی انجام دهد.

در پژوهش‌ها بر برآیند مفاهیم اخلاقی با نام منش پهلوانی و روحیه پهلوانی تأکید شده است و بیانگر وسعت ابعاد اخلاقی منش پهلوانی است. قربانی و همکاران (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان «هم‌افزایی آیین‌های پهلوانی و ارزش‌های المپیک: چشم‌اندازی تاریخی»، به بررسی مفاهیم و ارزش‌های پهلوانی و تطبیق آن با ارزش‌های المپیک پرداختند. براساس نتایج پژوهش آن‌ها، پهلوان شخصیتی است که ویژگی‌های برجسته‌ای مانند مردانگی و انصاف، خرد و دانش، شجاعت و دلاوری و فروتنی و فرمان‌برداری را از خود نشان می‌دهد. انصاف و مردانگی ازجمله رفتارهای بارز در میان پهلوانان بوده است؛ به گونه‌ای که در اندیشه و رفتار آنان، نابرابری و تبعیض جایگاهی ندارد. نتایج پژوهش امروز^۱ و همکاران (۲۰۲۴) نشان داد که ویژگی‌های اخلاقی جوانمردان یا همان پهلوانان ورزشی شامل ادب، حمایت‌گری، امیدوار بودن، نگرش مثبت، حرمت نگه‌داشتن و احترام گذاشتن به دیگران، قدرت تحمل زیاد و اخلاق خوب است. بدنار^۲ (۲۰۲۴) در پژوهشی ارزش‌های سازنده بازی جوانمردانه را بررسی کرد که در سه بخش فراتر از ارزش‌ها، حقیقت و خوبی قرار گرفتند. همچنین زیرمؤلفه‌های این عوامل شامل تعالی، رهایی، سلامتی، احترام گذاشتن، عدالت، برابری و همبستگی بود. افزون بر این، بررسی وضعیت منش پهلوانی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران، با پنج مؤلفه شناسایی‌شده به‌عنوان شاخص‌های پهلوانی، مؤلفه‌های گذشت، راستی، تواضع، معنویت و مردم‌داری را بیان می‌کند (شجیع و همکاران، ۲۰۱۳).

پژوهش‌های حوزه اخلاق ورزشی، هریک به شناسایی بخشی از صفات و منش‌های اخلاقی ورزشکاران پرداخته‌اند؛ صفاتی که در ورزش دنیا برگرفته از منشور المپیک و در ورزش ایران نشئت‌گرفته از مفهوم عمیق پهلوانی است؛ با این حال، نگاهی جامع به مفهوم پهلوانی نه‌تنها در ورزش، بلکه در سایر عرصه‌های اجتماعی و زندگی روزمره، کمتر صورت گرفته است. پهلوانی مفهومی فراتر از عرصه ورزش است و ابعاد گوناگون آن می‌تواند در رفتارها، روابط اجتماعی و سبک زندگی افراد جامعه تجلی یابد؛ اما آنچه ما را به سمت کشف این صفات در ورزش سوق می‌دهد، جایگاه ورزش برای نمایش هرچه‌بهتر مفهوم پهلوانی است. بدیهی است که ورزشکاران به‌عنوان الگوهای بی‌بدیل جامعه، نقش بسزایی در توسعه فرهنگ و ترویج

1. Eröz
2. Bednár

منش‌های پهلوانی ایفا می‌کنند؛ بر این اساس، پژوهش حاضر در پی پاسخ به این پرسش است که منشور پهلوانی ورزش ایران شامل چه مؤلفه‌هایی است و از چه ارکانی تشکیل می‌شود؟

روش پژوهش

این تحقیق با ماهیت اکتشافی^۱ و به روش کیفی و با رویکرد پدیدارشناسی^۲ در رابطه با مرام و منش پهلوانی و شناخت مؤلفه‌های آن انجام شده است. جامعه آماری پژوهش شامل مدیران متخصص، اساتید خبره، پهلوانان، ورزشکاران و تمامی افرادی بود که یا خود به پهلوانی شهرت داشتند یا با پهلوانان هم‌نشین بودند و مرام و منش پهلوانی را درک کردند. برای انجام مصاحبه عمیق و استخراج کدها و مفاهیم پهلوانی، با پهلوانان و افرادی که با این عنوان از سوی جامعه پذیرفته شده‌اند، افراد آشنا با حوزه پهلوانی و ورزشکاران، افراد با سابقه مدیریت در ورزش پهلوانی و اساتید دانشگاه و خبرگان که در حوزه پهلوانی دانش و تجربیات زیسته داشتند، در قالب جلساتی به اجرای مصاحبه‌ها و ضبط آن‌ها اقدام شد. به‌منظور نمونه‌گیری برای انجام مصاحبه‌های عمیق از روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک نمونه‌گیری گلوله‌برفی^۳ استفاده شد.

برای سنجش میزان اتکاپذیری در این پژوهش از پایایی بازآزمون^۴ استفاده شد. برای محاسبه پایایی بازآزمون از میان مصاحبه‌های انجام‌گرفته پنج مصاحبه به‌عنوان نمونه انتخاب و هرکدام از آن‌ها در فاصله زمانی کوتاه و مشخص (۳۰ روز) دوباره کدگذاری^۵ شدند. سپس کدهای مشخص‌شده در دو فاصله زمانی برای هرکدام از مصاحبه‌ها با هم مقایسه شدند. روش محاسبه پایایی بین کدگذاری‌های انجام‌شده توسط محقق در دو فاصله زمانی به شرح زیر است:

$$\text{درصد پایایی بازآزمون} = \frac{\text{تعداد توافقات} \times 2}{\text{تعداد کل کدها}} \times 100\%$$

با انتخاب پنج مصاحبه و کدگذاری مجدد آن‌ها بعد از یک ماه و کدهای استخراج‌شده در این دو بازه زمانی، جدول (۱) به دست آمد.

جدول ۱- میزان درصد پایایی از طریق روش کدگذاری مجدد

Table 1- Percentage of reliability through recoding method

ردیف No	عنوان مصاحبه Interview title	تعداد کل کدها Total number of codes	تعداد توافقات Number of agreements	تعداد عدم توافقات Number of disagreements	پایایی Reliability
1	P1	57	26	12	91.2%
2	P2	59	25	10	84.7%

1. Exploratory Research
2. Phenomenology
3. Snowball Sampling
4. Test-Retest Reliability
5. Recoding

82.3%	13	28	68	P5	3
82%	11	32	78	P6	4
89.1%	14	33	74	P9	5
85.7%	60	144	336	کل Total	

همان گونه که در جدول (۱) مشاهده می‌شود، تعداد کل کدها در دو فاصله زمانی ۳۰ روزه برابر با ۳۳۶ مورد و تعداد توافقات ۱۴۴ مورد و عدم توافقات ۶۰ مورد بود. پایایی بازآزمون در این پژوهش برابر با ۸۵/۷ درصد بود که با توجه به اینکه بیشتر از ۶۰ درصد بود، قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها تأیید می‌شود.

نتایج

در این پژوهش یک گروه پانزده نفره برای مصاحبه انتخاب شد و مصاحبه‌ها تا جایی تداوم یافت که پژوهش به اشباع و کفایت نظری رسید. درمجموع با پانزده نفر از خبرگان در زمینه پهلوانی مصاحبه شد که مشخصات آن‌ها به شرح جدول (۲) است.

جدول ۲- مشخصات نمونه‌ها

Table 2- Sample specifications

ردیف No	مسئولیت Responsibility	مدرک Degree
1	رئیس فدراسیون زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی ج.ا.ا.	دکتری
2	رئیس کمیته رتبه‌بندی فدراسیون زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی ج.ا.ا.	دیپلم
3	پیشکسوت دارای بازوبند پهلوانی	کارشناسی ارشد
4	ورزشکار ورزش زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی	کارشناسی
5	پیشکسوت ورزش زورخانه‌ای	دیپلم
6	پیشکسوت ورزش زورخانه‌ای	دیپلم
7	استاد دانشگاه و پیشکسوت کشتی	دکتری
8	استاد پیشکسوت و مربی ورزش تیراندازی	لیسانس
9	عضو هیئت علمی دانشگاه تهران	دکتری
10	عضو هیئت علمی دانشگاه تهران	دکتری
11	مدیر کل دفتر تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش	دکتری
12	رئیس فدراسیون ورزش دانش‌آموزی	دکتری
13	استاد ورزش‌های رزمی و استاد دانشگاه	دکتری
14	پیشکسوت ورزشی و از نزدیکان جهان‌پهلوان تختی	دیپلم
15	بانوی ورزشکار و مربی بین‌المللی شنا	دکتری

کدگذاری داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها به روش پدیدارشناسی انجام شد؛ بر این اساس، از پانزده نفر مصاحبه گرفته شد. تمامی مصاحبه‌ها ضبط شد و پس از انجام هر مصاحبه، تجزیه و تحلیل داده‌های آن به‌منظور پایه‌گذاری مدل صورت گرفت.

در نخستین مرحله از کدگذاری یعنی کدگذاری باز، پژوهشگر با مرور مجموعه داده‌های گردآوری شده تلاش می‌کند که مفاهیم مستتر در آن را بازشناسد. این مرحله باز نامیده می‌شود؛ زیرا پژوهشگر با ذهنی باز به نامگذاری مفاهیم می‌پردازد و محدودیتی برای تعیین کدها قائل نمی‌شود. در ادامه یک نمونه از مصاحبه‌ها به صورت کدگذاری اولیه در جدول (۳) ارائه می‌شود.

جدول ۳- نمونه‌ای از کدگذاری اولیه مصاحبه‌ها (قسمتی از مصاحبه p3)
Table 3- An example of initial coding of interviews (part of interview p3)

متن مصاحبه Interview text	استخراج کدهای اولیه Initial code extraction
ما از خانواده‌ای هستیم که سابقه بیش از ۱۱۰ سال در ورزش زورخانه‌ای داریم. پدرم پهلوان بود و من از کودکی پهلوانان زیادی را دیده‌ام و از آن‌ها آموختم. اصلاً نمی‌شود پهلوانی را با کشتی مقایسه کرد. شما می‌بینید که برخی از پهلوان‌ها پنج یا شش بازوبند پهلوانی دارند و به آن‌ها پهلوان می‌گویند. اگر ده خصلت برای یک پهلوان منظور کنید، یکی از آن‌ها کشتی است. اصل کار خصلت‌های دیگه است. یک پهلوان باید چشم، گوش، زبان، دست و پایش پهلوان باشد. یک پهلوان در گذشته در محل خود تمام محل را زیر نظر داشت. کلاتری و پاسگاه نبود. گلریزان از همین جا نشئت گرفت که پهلوان حواسش به مردم محل بود. یک پهلوان چشمش پاک بود. ناموس مردم ناموس او بود. یک پهلوان غمخوار دیگران بود. اصلاً فکر اینکه بخواهد کسی را بزند یا شکست بدهد نبود. اصلاً به فکر رقابت نبود. به نظر من شاخص‌ترین ویژگی یک پهلوان گذشت است. یک پهلوان باید صبر داشته باشد. صبور باشد؛ چراکه خدا با صابری است. گذشت را در این می‌دانستند که به راحتی از حق خودشان می‌گذشتند برای مردم. خارج از تمام مسائل سیاسی، از بعد جنگ تحمیلی من ندیدم وقتی یک بچه سیزده ساله دست به شناسنامه ببرد و برود زیر تانک و شهید شود، ما الگویی بهتر از این می‌توانیم داشته باشیم؟ بهترین الگوهای پهلوانی ما می‌توانند شهدا باشند. شهید آوینی می‌گوید پندار ما آن است که شهدا رفته‌اند و ما مانده‌ایم و حقیقت آن است که زمانه ما را برده است و شهدا مانده‌اند. یک پهلوان باید ماندگاری داشته باشد. باید باقیات و صالحات داشته باشد. چرا می‌گویند تختی؟ تختی خیلی زمین خورد. خیلی باخت. عباس زندی تختی را زمین زد. تختی از بردن کشتی، تختی نشد. وقتی آمد سر بازار تهران یک کیسه به گردن انداخت (با چشم خودم دیدم) و برای زلزله زده‌ها کمک جمع کرد، آنجا تختی شد و الآن شصت سال از آن می‌گذرد و نامش هنوز ماندگار است. الآن رسول خادم هم دارد همان کار را می‌کند و پا جای پای تختی می‌گذارد. خادم در سیستان و بلوچستان به مردم خدمت می‌کند. گونی بغل می‌کند. وسایل مردم را جابه‌جا می‌کند. به مردم کمک می‌کند.	رفتارهای پهلوانان واقعی آموزنده است. پهلوانی چیزی غیر از کشتی است. پهلوان بودن به بازوبند داشتن نیست. برای پهلوان بودن کشتی بلد بودن لازم است. اصل پهلوانی کشتی نیست. پهلوان باید چشم و دل و اعضا و جوارحش پاک باشد. اعضا و جوارح پهلوان نباید در مسیر خطا حرکت کنند. پهلوان باید به محل زندگی و هم محله‌ای‌هایش عرق داشته باشد. پهلوان باید حواسش به همه مردم هم محله‌ای باشد. پهلوان با بزرگ‌تری و مدیریت آن محل از فساد و زشتی‌ها جلوگیری می‌کرد. پهلوان واقعی ناموس پرست است. ناموس دیگران ناموس اوست. پهلوان غمخوار مردم و سنگ صبور آن‌هاست. پهلوان صبور است و می‌داند که خدا با صابری است. مهم‌ترین شاخص پهلوانی گذشت است. شهدا پهلوانان واقعی هستند. شهدا الگوی واقعی پهلوانی هستند. پهلوان باید ماندگار باشد. پهلوان باید کارهای نیک ماندگار از خود به جا بگذارد. تختی الگوی یک پهلوان واقعی است. پهلوانی به بردن روی تشک کشتی و شکست دادن نیست. تختی وقتی برای مردم آبرویش را در میان گذاشت تختی شد. تختی آبرویش را برای مردم خرج کرد. تختی مردم دار بود. مردم‌داری باعث ماندگاری پهلوان است. رسول خادم هم پهلوان است.

1. Open Coding

رسول خادم از مردم محروم دستگیری می‌کند. رسول خادم با تواضع به محرومان کمک می‌کند. رفتار پهلوان خادم آموزنده است. مدیران هم می‌توانند پهلوان باشند. با اعمال و رفتار نیک یک مدیر می‌تواند پهلوان باشد. تلاشگری و خدمت به مردم در میز مدیریت یعنی پهلوانی. مدیر پهلوان، حواسش به کارکنان و زیردستانش هست. مدیر پهلوان، مردم‌دار است. مردمی است. مدیر پهلوان دستگیری از کارکنانش را در خفا انجام می‌دهد. مدیر پهلوان به وقت نیاز از کارکنانش دستگیری می‌کند. پهلوان هیچ وقت اهل جار زدن و نمایش نیست. مردمداری و دستگیری پهلوان در خفا و محرمانه است. پهلوان برای خدا کار می‌کند نه برای نمایش به خلق. ورزش زورخانه‌ای منش پهلوانی را بالا می‌برد. ورزش روزخانه ای ادب می‌آموزد. ورزش زورخانه‌ای احترام به بزرگ‌تر می‌آموزد. ورزش زورخانه‌ای نظم و انضباط می‌آموزد. ورزش زورخانه‌ای احترام به پدر و مادر می‌آموزد. تمام اجزای زورخانه فلسفه دارد برای پهلوان بودن. پهلوان غرور و تکبر را از خود دور می‌کند. پهلوان حرمت بزرگ‌تر را نگه می‌دارد. پهلوان حرمت مردم را نگه می‌دارد. پهلوان متواضع و فروتن است. پهلوان خدانشناس و خدا ترس است. پهلوانی به زور بازو و قدرت بدنی نیست. پهلوان خود را پایین‌تر از همگان می‌بیند. پهلوانی یک روزه و یک شبه اتفاق نمی‌افتد. پهلوان احترام به بزرگ‌تر می‌گذارد. امروز کمتر پهلوان واقعی داریم. پهلوان دنبال بردن و زمین زدن و شکست دادن نیست. گود زورخانه پهلوان‌ساز است. پهلوانان باید حرمت بالایی داشته باشند.	این رفتار خادم برای من که بیش از هفتاد سال از عمرم گذشته است الگو است. یک سری اعمال و سکناات هست که اگر به آن مرام پایبند باشی، می‌توانی در مدیریت هم پهلوان باشی. الان سردار باران چشمه یک پهلوان است و مرام پهلوانی هم در او دیده می‌شود. ۷ صبح در محل کار است تا ۸ شب در حال تلاش و خدمت به این ورزش است. تلاشگری در کار مردم از نظر من یک شاخص پهلوانی است، برای یک مدیر که بتواند پهلوان باشد. یک مدیر برای اینکه بخواهد پهلوان باشد باید حواسش به کارکنان و زیر دستانش باشد. ببیند اگر بیست تا کارمند دارد در خفا بررسی کند ببیند کسی مشکلی دارد؟ چچوری زندگی می‌کند. شاید محتاج باشد اما به زبان نیاورد. باید حواسش به کارمندانش باشد. کارمندان مجرد چه کسانی هستند. برای ازدواجشان کمک کند. دست آن‌ها را بگیرد. این نیست که شما بیاپید چهل نفر زندانی را آزاد کنید و کاری کنید همه ایران بفهمند. باید از عمق قلب باشد. نمایش به درد نمی‌خورد. چیزی که من الان می‌بینم، در بچه‌های کم سن و سال که دارند در ورزش زورخانه‌ای آموزش می‌بینند، به گواهی پدر یا مادر این بچه‌ها این است که ادب و اخلاقشان رشد پیدا کرده است. نظم و انضباطشان بیشتر شده است. احترام به بزرگ‌تر را یاد گرفته‌اند. به پدر و مادر و بزرگ‌ترها حرمت بیشتری می‌گذارند. جای جای زورخانه با شما حرف می‌زند. وقتی از در کوتاه زورخانه وارد می‌شوی همه غرور و تکبر را می‌گذاری زیر پا. با تعظیم و سر خم وارد می‌شوید. می‌آیی روبه‌روی مرشد که رفیع‌ترین مقام است در سردم رخصت می‌گیری. از سادات رخصت می‌گیری. هفتاد سانتی‌متر از زمین پایین‌تر می‌روی و در گود قرار می‌گیری و آنجا کف گود را می‌بوسید. من از توام و به سوی تو باز می‌گردم. اشاره به آیه شریفه انا لله و انا الیه الرجعون. (آیه ۱۵۶ سوره بقره- آیه استرجاع). این بدن‌ها و عضلات رو رها کنیم. چرا باید هفتاد سانتی‌متر پایین برویم؟ برای اینکه یاد بگیریم با این یال و کوپال و عضلات و قدرت و زور بازو، از همه پایین‌تر هستیم. بعد می‌روی پایین پایین می‌ایستی و آرام آرام و روز به روز بالا و بالاتر می‌روی. پنجاه سال طول می‌کشد از پایین گود برسی به زیر سردم. عمر می‌خواهد از پایین گود رفتن به بالای گود. همین گود جا جای آن با تو حرف می‌زند. وقتی می‌خواهید میل‌ها را بردارید چرا اول بزرگ‌ترها باید بردارند و کوچکترها کنار می‌ایستند؟ احترام به بزرگ‌تر. از بعد انقلاب در جامعه ورزش زورخانه‌ای واقعاً کمتر کسی را داشتیم که به معنی واقعی مرام و منش پهلوانی داشته باشد. چرا؟ چون آماده سازی نداشتیم. پهلوان باید از گود زورخانه روی تشک برود. مقام معظم رهبری می‌فرمایند کشتی‌گیر باید میاندار ورزش باستانی هم باشد. گود زورخانه انسان‌ساز است. به دنبال زمین زدن نیست. شاخص‌های پهلوانی از گود زورخانه منشأ می‌گیرد. در زمان‌های قدیم و پادشاهان، پهلوان برای این مملکت حرمت داشت. کسی که بازوبند می‌گرفت حرمت بالایی داشت. الان بازوبند شده همین جوری. به تعلیم و تربیت ورزشکار پرداختند. همین‌جوری می‌آید یک کشتی‌گیر
---	--

همه رو شکست می‌دهد و پهلوان می‌شود و بازوبند می‌گیرد. از پهلوانی همین بوده و بازوبند جایگاه خود را از دست داده است.	
---	--

در مرحله بعد، کدهای اولیه به زیرمضمون‌ها تبدیل شدند. زیرمضمون‌ها پس از تحلیل و بررسی دقیق در قالب مضامین اصلی قرار گرفتند. چند زیرمضمون یک مضمون اصلی را ایجاد کرد و پدیدارشناسی به سمت و سوی شناخت مضامین اصلی پهلوانی پیش رفت. تعداد ۷۵ زیرمضمون در بررسی و تحلیل کدهای اولیه شناسایی شد و از تجميع زیرمضمون‌ها در قالب مضامین اصلی هشت مضمون اصلی مشخص شد. تعداد تکرار زیرمضمون‌ها در تحلیل مصاحبه‌ها بیانگر اهمیت آن زیرمضمون از نگاه مصاحبه‌شوندگان است.

جدول ۴- زیرمضمون‌ها و مضامین اصلی

Table 4- Sub-themes and main themes

زیرمضمون‌ها Sub-themes	تعداد تکرار Frequency	مضامین اصلی Main themes	تعداد تکرار Frequency
دستگیری از مردم	12	مردم‌داری	83
حامی مالی مردم	8		
نوع‌دوستی	5		
مردمی بودن	11		
پشتیبانی از مردم	6		
تعصب به مردم محل و شهر	4		
سرکشی به محرومان و نیازمندان	8		
همدلی با مردم	12		
هم‌دردی با مردم	6		
همنشینی با مردم	5		
مسئولیت‌پذیری در قبال مردم	6		
مبارزه با تبعیض	5	عدالت‌خواهی	57
حق‌طلبی	6		
پرهیز از افراط و تفریط	4		
رعایت حقوق دیگران	10		
نگاه بی‌طرفانه داشتن	6		
میان‌روی در کارها و رفتارها	4		
قضاوت بی‌طرفانه و بدون جانبداری	5		
دفاع از حقوق مردم	9		
حفظ آبروی مردم	8		
احترام به مردم	15	تواضع و فروتنی	63
پرهیز از غرور و تکبر	15		
پرهیز از خودبرتربینی	11		

خوبی کردن در پاسخ به بدی	8	بخشنده‌گی و سخاوت	53
پیش‌گامی در سلام کردن	5		
خوش‌رویی با دیگران	9		
کنترل خشم	12		
پرهیز از انتقام‌جویی	5		
بخشش در زمان قدرت	4		
چشم‌پوشی از بدی دیگران به او	4		
بخشیدن بدون چشم‌داشت	9		
از پست و مقام گذشتن	6		
بخشش قبل از طلب کردن	8		
دشمنان را بخشیدن	5		
اعتقاد قلبی به خداوند	9	خداپاوری و پرهیزگاری	79
ترس از پروردگار	5		
شوق عبادت خالصانه	6		
خویش‌داری	8		
وابستگی نداشتن به غیر خدا	7		
تسلیم خدا بودن	6		
خدا را ناظر بر احوال خود دانستن	5		
پرهیز از هوای نفس	8		
توکل و توسل به خداوند	10		
هر عملی برای رضای خدا	8		
باحیا بودن	7		
راستگویی	5	راستی و صداقت	70
پرهیز از دروغ‌گویی	4		
سخنی خلاف واقع نگفتن	3		
صدق و راستی در گفتار و کردار	8		
پایبندی به آنچه می‌گوید	4		
داشتن نظم و انضباط	3		
وفای به عهد داشته باشد	9		
امانت‌دار مردم	6		
نیت پاک و درست	7		
نیک‌پنداری	4		
نیت قرب الهی	5		
الگوی اخلاقی	8		
پرهیز از حسادت و بدگویی	4	میهن‌دوستی	56
عشق ورزیدن به میهن	13		
دفاع از میهن تا پای جان	15		

دفاع از هویت ملی	8		
عشق ورزیدن به پرچم	6		
دفاع از تمامیت میهن	9		
حساس به سرنوشت میهن	5		
ناموس پرستی	11	شجاعت	82
غیرت و مردانگی	14		
ظلم ستیزی	9		
حمایت از مظلوم	7		
صبر و بردباری	5		
دلاوری در جنگ با دشمن	4		
غلبه بر ترس	6		
مقاومت در برابر سختی‌ها	3		
قدرت و توانایی جسمانی	6		
قوت قلب داشتن	4		
از جان گذشتن	13		

جدول ۵- فراوانی تعداد تکرار مضامین اصلی

Table 5- Frequency of repetition of main themes

درصد تکرار Frequency percentage	تعداد تکرار Frequency	مؤلفه‌ها Components
15.3	83	مردمداری
15.1	82	شجاعت
14.5	79	خداباوری و پرهیزگاری
12.9	70	راستی و صداقت
11.6	63	تواضع و فروتنی
10.5	57	عدالت‌خواهی
10.3	56	میهن‌دوستی
9.5	53	بخشنده‌گی و سخاوت
100	543	کل

شکل ۱- مدل نهایی منشور پهلوانی ایران

Figure 1- The final model of the Iranian pahlavani charter

بحث و نتیجه گیری

مرام و منش پهلوانی کالای کمیاب این روزهای جامعه ایرانی است. وقتی درمورد پهلوانی سخن می گوئیم، گستره آن به وسعت مرزهای ایران است. حتی می توان پا را فراتر نهاد و این گستره وسیع را تا مرزهای زندگی بشر در هر جای زمین پیش برد. پهلوانی مفهومی است برای همگان. نه ویژه یک گروه و طیف خاص است و نه حتی جنسیت و سن و سال می شناسد. نه خاص ورزشکاران است و نه صرفاً برای مردان. پهلوانی آمیخته ای از رفتارهای پسندیده و اخلاقی است که

شاید در هیچ مرام‌نامه و منشور اخلاقی نتوان این صفات را یکجا دید. مردم‌داری^۱، شجاعت^۲، خداباوری و پرهیزگاری^۳، راستی و صداقت^۴، تواضع و فروتنی^۵، عدالت‌خواهی^۶، میهن‌دوستی^۷ و بخشندگی و سخاوت^۸، هشت مضمون و مؤلفه اصلی این منشور است که هر کدام دنیایی از صفات اخلاقی نیکو را در خود جای داده است.

مردم‌داری، اولین و پر تکرارترین مفهوم در مضامین هشت گانه منشور پهلوانی است. تقریباً تمامی افرادی که تعریفی از پهلوان و پهلوانی در خاطر خود دارند، پهلوان را فردی می‌دانند که خود را از مردم می‌داند. برای آن‌ها تلاش می‌کند. از آن‌ها حمایت می‌کند. و در سختی‌ها و آسانی‌ها در کنار مردم است. پهلوان هیچ‌گاه و در هیچ موقعیتی به مردمش پشت نمی‌کند و به آن‌ها عرق دارد. خواه این مردم، مردم محله‌اش باشند یا خواه شهرش و خواه کشورش. در بسیاری از پژوهش‌ها از انسانیت به‌عنوان روح پهلوانی یاد شده است و مردم‌داری را عنصر جوشان از بطن انسانیت برشمرده‌اند (میری و همکاران، ۲۰۲۳). آربزی و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهش خود به نقش یاری‌رسان مردم بودن، به‌عنوان یک منش اخلاقی مهم اشاره کرده‌اند که به نحوی بیانگر انسانیت و مردم‌داری است. مسئولیت‌پذیری در قبال مردم از دیگر مؤلفه‌هایی است که در مرام‌نامه‌های اخلاقی به آن اشاره شده و در کنار منش پهلوانی یک مؤلفه اخلاقی مهم است (زورمند و همکاران، ۲۰۲۲). نقش عناصری مانند فرد و جامعه و ارتباط مؤثر این عناصر می‌تواند در توسعه پهلوان پروری در ورزش ایران مهم و اثرگذار باشد (زارعیان و همکاران، ۲۰۲۰). همدلی با مردم، همنشینی با مردم و در میان مردم بودن، راهی برای گسترش ارتباطات اجتماعی و ارتقای فرهنگ کار گروهی و جمعی است که در برخی جوامع بسیار ارزشمند قلمداد می‌شود (زارعیان و همکاران، ۲۰۱۷). قره (۲۰۱۵) مردم‌داری را یکی از پنج مؤلفه منش پهلوانی می‌داند که جایگاه مهمی در تعیین سطوح منش پهلوانی ورزشکاران خواهد داشت. در پژوهش شجاع و همکاران (۲۰۱۳) نیز مردم‌داری به‌عنوان یکی از ارکان اصلی منش پهلوانی مدنظر قرار گرفته است. همچنین مؤلفه‌هایی مانند حمایتگری یا احساس مسئولیت در برابر مردم، ازجمله مؤلفه‌های اخلاقی و رفتار جوانمردانه است که در پژوهش‌های خارجی نیز به آن اشاره شده است (اروز و همکاران، ۲۰۲۴؛ زوالنیک، ۲۰۲۴).

دومین مضمون در منشور پهلوانی شجاعت است. پهلوانی و شجاعت آن چنان در هم آمیخته‌اند که وجود یکی بدون دیگری برای همگان نامفهوم است. شجاعت به پهلوان جرأت و جسارت ایستادگی در برابر اغیار را می‌دهد. شجاعت است که پهلوان را به سمت و سوی مبارزه با ظلم رهنمون می‌سازد. شجاعت است که رگ غیرت و مردانگی را در پهلوان بیدار می‌کند تا در حمایت از مظلوم و مبارزه با ظالم به پا خیزد و همچون بزدلان ترسو در مقابل ظلم سکوت اختیار نکند. شجاعت درست نقطه مقابل ترس است. پهلوان، قدرت و توانایی جسمانی را با دهه‌ها صفت دیگر در می‌آمیزد تا نام شجاع بر او نهند که تنها قدرت و زور بازو هیچ پهلوانی را پهلوان نساخت. پهلوان تختی به گواه تاریخ بارها در میادین کشتی شکست خورد، اما پهلوان قلب ایرانیان ماند. شهدای عزیز ایران زمین، پهلوانان شجاع این سرزمین بودند. آن‌ها شجاعت را معنا و مفهوم دیگری

-
1. Humanism
 2. Courage
 3. Piety
 4. Truth and honesty
 5. Humility
 6. Justice
 7. Patriotism
 8. Generosity

بخشیدند. غایت و نهایت شجاعت، از جان گذشتگی است. اگر نیک بنگریم، شهدا، الگوی بارز پهلوانان دوران هستند. جنبش المپیک در ارزش‌های اخلاقی خود شجاعت و دلاوری را از جمله ارکان مهم اخلاقی قلمداد می‌کند و مایه بسی مباهات است که قرن‌ها و سده‌ها قبل از المپیک، پهلوانان ما اینگونه زیسته‌اند (قربانی و همکاران، ۲۰۲۴). رفتارهای جوانمردانه، در همه جای دنیا ارزشمند و قابل احترام است. قدرت تحمل در برابر سختی‌ها و ناملایمات یکی از عوامل رفتار جوانمردانه است که در پرورش نوجوانان نقش بسزایی ایفا می‌کند (اروز و همکاران، ۲۰۲۴). زوالنیک (۲۰۲۴) در پژوهش خود شجاعت را به عنوان اولویت ارزشی در ورزش مطرح کرده و بر اهمیت شجاعت تأکید می‌کند. برای ارتقای روح بازی منصفانه در ورزش، شجاعت یکی از مقوله‌های مهم و کلیدی که به پرورش این روحیه کمک می‌کند (آندریوس، ۲۰۲۳). در حماسه‌ها و متون ادبی ایران، شجاعت یک عنصر جدایی‌ناپذیر است؛ چنانکه در *تُه منظومه پهلوانی* پس از *شاهنامه* نیز به وفور به شجاعت به عنوان یکی از ارکان پهلوانی اشاره شده است (میری و همکاران، ۲۰۲۳).

خداباوری و پرهیزگاری سومین مضمون در منشور پهلوانی است. اصل و اساس رفتار اخلاقی در اسلام آن است که انسان همیشه خود را در محضر خداوند متعال می‌داند. پهلوانان ایرانی از دیرباز تا به امروز در تمام لحظه‌های خود یاد خداوند متعال را روح و جان خود زنده نگه داشته‌اند. ذکر خداوند همیشه همراه و پناهگاه امن آن‌ها بوده است. کار خود را به خدا واگذار کرده‌اند و در سختی‌ها و ناملایمات به او متوسل شده‌اند. آن قدر جایگاه خداوند متعال را بزرگ دانسته‌اند که همواره ترسی نیکو در دل و جان‌شان جاری بوده است. وقتی خدا را مالک و صاحب خود بدانیم، دیگر چه نیازی به غیر خدا خواهد بود؟ آن زمان پهلوان به معنای واقعی بندگی خواهد کرد. خود را تسلیم حق می‌دانند و هر نفسش و هر گامی که بر می‌دارد، برای رضای خداوند خواهد بود. کسی که این گونه زندگی کند، رضایت بزرگ خالق خود را به لذت‌های نفسانی زودگذر نخواهد فروخت. در حماسه‌ها و اساطیر ایران زمین، پهلوانان همواره به دنبال تعالی روح و نفس خویش بوده‌اند و پیوند عمیق با ذات خداوندی یکی از ارکان این تعالی‌بخشی بوده است (میری و همکاران، ۲۰۲۳؛ آریزی و همکاران، ۲۰۲۲). پژوهش جعفرلو و همکاران (۲۰۲۱) نشان داد که دعای قهرمان به درگاه خدا و طلب یاری از او در موارد مهم کشتی تکرار می‌شود. این موضوع نشان از خداباوری پهلوانان در جایگاه متعالی خود دارد. در آیین فتوت مجاهده با نفس و رسیدن به کمالات معنوی و روحانی، پیوند فن و صنعت با ذات حق و رساندن روح به کمال معرفت الهی همواره مدنظر فتیان بوده است (پولادیان و همکاران، ۲۰۲۲). علانی مقدم و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهش خود محور اعتقادی و مذهبی را یکی از ارکان مهم مدل مفهومی توسعه ورزش براساس تمدین نوین اسلامی-ایرانی عنوان کردند. زارعیان و همکاران (۲۰۲۰) در الگوی توسعه پهلوان پروری در ورزش ایران، دین‌داری را به عنوان متغیری مداخله‌گر در راستای اثربخشی سیاست‌های توسعه پهلوان پروری ذکر کردند.

چهارمین مضمون از منشور پهلوانی، راستی و صداقت است. پهلوان، پهلوان نمی‌شود، مگر آنکه در راستی و درستکاری و وفای به عهد شهره خلق شود. آنکه وفای به عهد را سرلوحه زندگی خود قرار می‌دهد، جز راستگویی و صداقت نمی‌تواند کلامی بر زبان براند. زبانی که به راستی بچرخد، دروغ در آن راه نجوید و سخنی خلاف واقع از آن شنیده نشود. جهان پهلوان تختی وقتی برای مردم زلزله‌زده کمک‌های مردمی را جمع‌آوری می‌کرد، مردم کوچه و بازار تهران او را امانتدار خود می‌دانستند. پهلوان در امانت خیانت نمی‌کند و نام و یادش الگوی اخلاقی مردم است. پهلوانی که مراد مردمش باشد، همچون پدری مهربان است و حسد و رشک ورزیدن در دل و جان‌ش جایی نخواهد داشت. زارعیان و همکاران (۲۰۱۷) در تدوین منشور اخلاقی مدیران تربیت‌بدنی نیروهای مسلح، صداقت را یکی از شش مؤلفه اصلی این منشور برشمردند.

گولسیانا و همکاران (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان «تضمین انصاف و شفافیت در ورزش از طریق رعایت اصول قانونی و استانداردهای اخلاقی»، صداقت و نظم و انضباط را به عنوان استانداردهای اخلاقی مؤثر در ورزش برشمردند. در راستای ارتقای اخلاقی و ارتقای روح بازی منصفانه در ورزش، صداقت یکی از مقوله‌های مهم و کلیدی است (آندریوس، ۲۰۲۳). میلانویچ و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی با عنوان «اخلاق و ورزش»، صداقت و وفای به عهد را یکی از ارزش‌های اساسی هر انسان تلقی کردند. ایستاین و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان «آموزش اخلاق با ورزش»، راستگویی و نیک‌خویی را از جمله عوامل اخلاقی دانستند که در فضای ورزش آموخته می‌شود.

پنجمین مضمون از مضامین اصلی منشور پهلوانی، تواضع و فروتنی است؛ «افتادگی آموز اگر طالب فیضی». این مصرع ماندگار شاید آشنا ترین مفهوم برای نشان دادن تواضع و فروتنی پهلوانان ایران است؛ شعری که منتسب به پوریای ولی، پهلوان نامی ایران زمین، است. تواضع و فروتنی پهلوان، به خاک کشیدن غرور و تکبر است؛ همان کاری که پهلوان پوریای ولی انجام داد. در حالی که به راحتی می‌توانست حریف جوانش را شکست دهد، با فروتنی و تواضع به خاک افتاد و پذیرای شکست شد. پهلوانان نامی ایران زمین، خود را هم سطح مردم نه، بلکه پایین‌تر از مردم می‌دیدند. گود زورخانه نماد همین تواضع و فروتنی است؛ جایی که از سطح زمین هم پایین‌تر می‌روی. این تواضع و فروتنی دست‌مایه احترام به مردم از هر صنف و طبقه اجتماعی می‌شود. پهلوان کاری به جایگاه و طبقه اجتماعی مردم ندارد. برای او همه قابل احترام‌اند. پهلوان اوج فروتنی و تواضع خود را با پیشگامی در سلام دادن می‌نمایاند. پهلوان اهل تندی با دیگران نیست. خوش‌رویی او مثال‌زدنی است، حتی با کودکان. آربزی و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان «مروری نظام‌مند بر مفهوم منش‌های اخلاقی»، به تواضع و فروتنی به عنوان یکی از مؤلفه‌های منش‌های اخلاقی اشاره کردند. صادقی کلانی و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان «تدوین مرام‌نامه اخلاق داوری»، احترام را یکی از هشت مؤلفه اصلی این مرام‌نامه برشمردند. احترام به عنوان یک رکن مهم در بین مؤلفه‌های اخلاق ورزشی کشتی‌گیران ایرانی بیان شده است (افروزه و همکاران، ۲۰۲۰). صفری جعفرلو و همکاران (۲۰۲۰) احترام را به عنوان یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های مؤثر در منش ورزشی دانشجویان ورزشکار ذکر کردند. قربانی و همکاران (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان «هم‌افزایی آیین‌های پهلوانی و ارزش‌های المپیک»، فروتنی را از ویژگی‌های شخصیتی برجسته پهلوانان ذکر کردند. اروز و همکاران (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان «رفتارهای جوانمردانه در اوایل نوجوانی»، ادب، احترام گذاشتن به دیگران و اخلاق خوب را جزو رفتارهای جوانمردانه تلقی کردند.

ششمین مؤلفه منشور پهلوانی، عدالت‌خواهی است. برای پهلوان فقیر و غنی بودن تفاوتی در نگاه و جایگاه ایجاد نمی‌کند. پهلوان بر این باور است که باید حقوق مردم را رعایت نمود و در جایگاه قضاوت اصل بی‌طرفی را رعایت کرد. پهلوان برای مبارزه با بی‌عدالتی‌ها و تبعیض‌ها و احقاق حقوق از دست رفته مردم خروش می‌کند. پهلوان آبروی مردم را آبروی خود می‌داند و با پرهیز از افراط و تفریط، میانه‌روی در کارها را سرلوحه امور خود قرار می‌دهد. میری و همکاران (۲۰۲۳) در پژوهشی با عنوان «تحلیل نقش نه منظومه پهلوانی پس از شاهنامه در گسترش فضیلت‌های اخلاقی»، عدالت و اعتدال را جزء شخصیت پهلوانان حماسه‌های ایران برشمردند. بررسی مؤلفه‌های آرمان‌شهری گفتمان‌های فتوت عدالت‌محوری، یکی از ارکان تجلی انسان کامل در سیمای مولا علی (ع) است (پولادیان و همکاران، ۲۰۲۲). زارعیان و همکاران (۲۰۱۷) عدالت رفتاری را یکی از ارکان اصلی منشور اخلاقی مدیران تربیت‌بدنی نیروهای مسلح برشمردند. گولسیانا و همکاران (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان «تضمین انصاف و شفافیت در ورزش از طریق رعایت اصول قانونی و استانداردهای اخلاقی»، اصل برابری و بی‌طرفی را یکی از استانداردهای اخلاقی و اصول رفتاری در ورزش ذکر کردند.

هفتمین مؤلفه منشور پهلوانی، میهن‌دوستی است. پهلوانان حماسی و اساطیری ایران زمین از گذشته تا به امروز، همه برای یک هدف تلاش کرده‌اند؛ سربلندی و پایداری ایران. از رستم دستان گرفته تا جهان‌پهلوان تختی. عشق به وطن و سه رنگ پرچم، عشق به خاک و تمامیت ایران، پهلوانان را به جوش و خروش کشانده است. پهلوان در بزنگاه‌های سرنوشت‌ساز ایران، در میدان بوده و دین خود را تمام و کمال به این مرز پر گهر ادا کرده است. شهدا پهلوانان واقعی هستند. برای حفظ خاک و سربلندی ایران، جان فدا کردند تا ایران و ایرانی سربلند بماند. عشق ورزیدن به میهن، دفاع از میهن تا پای جان، دفاع از هویت ملی، عشق ورزیدن به پرچم، دفاع از تمامیت میهن و حساس بودن به سرنوشت میهن، از جمله مفاهیم میهن‌دوستی برای پهلوانان بوده است. قدمت و فرهنگ، به‌عنوان عوامل مداخله‌گر در الگوی توسعه پهلوان پروری در ورزش ایران می‌توانند منجر به تغییر شرایط زمینه‌ای شوند. غرب‌زدگی تضاد آشکار با میهن‌دوستی است (زارعیان و همکاران، ۲۰۲۰). خسروی‌زاده و همکاران (۲۰۱۹) میهن‌دوستی را به‌عنوان یکی از هشت مؤلفه اصلی منشور اخلاقی مربیان مطرح کردند. پژوهش جعفرلو و همکاران (۲۰۲۱) نشان داد که جایگاه بیشتر کشتی‌ها اسطوره‌ای و ناشناخته است و اغلب با انتقام، کینه یا تلاش برای حفظ میهن انجام می‌شود. آنچه برای پهلوان ایرانی از جان عزیزتر است، حفظ میهن و خاک مقدسی است که برای آن می‌جنگد.

هشتمین مؤلفه منشور پهلوانی، بخشندگی و سخاوت است. بخشش هنر مردان خدا است. پهلوانان واقعی مردان خدا هستند. چه مناعت طبع و بلندنظری می‌خواهد بخشش در اوج قدرت! چه توانایی و قدرتی می‌خواهد کنترل خشم و پرهیز از انتقام جویی! چه سینه فراخی می‌خواهد چشم‌پوشی از بدی‌های دیگران! و چه کریم هستند پهلوانانی که بدون چشم‌داشت می‌بخشند! کنترل خشم، پرهیز از انتقام‌جویی، بخشش در زمان قدرت، چشم‌پوشی از بدی دیگران، بخشیدن بدون چشم‌داشت، از پست و مقام گذشتن، بخشش قبل از طلب کردن و دشمنان را بخشیدن، از مفاهیم بخشندگی و سخاوت است. آربزی و همکاران (۲۰۲۲) خویشن‌داری و بخشش را از مفاهیم منش‌های اخلاقی برشمردند. همچنین شجیع و همکاران (۲۰۱۳) و قره (۲۰۱۵) بر بخشش و گذشت به‌عنوان یکی از ارکان منش پهلوانی تأکید کردند.

پیام مقاله

منشور پهلوانی با هشت مؤلفه فراگیر می‌تواند راهی به سوی اصلاح اخلاقی و رفتاری جامعه انسانی باشد. عواملی که در این منشور به آن‌ها پرداخته شد، می‌توانند در تمامی ابعاد زندگی اجتماعی جاری شوند و آن‌چنانکه در روایات و احادیث ائمه معصومین (ع) به آن اشاره شده است، مدینه فاضله‌ای را برای زیست بهتر انسان‌ها فراهم می‌کنند. بدیهی است، انسانی که رفتار و منش پهلوانی را در خود برجسته کرده است، در هر قامت و ساحتی قرار گیرد، پایبند به آن اصول اخلاقی خواهد ماند. خواه ورزشکار باشد یا سیاستمدار، کارگر باشد یا کارمند، معلم باشد یا پزشک، زن باشد یا مرد، نوجوان باشد یا بزرگسال. در هر حال به آن اصول و قواعد اخلاقی پایبند است و این‌گونه جامعه ایرانی الگوی اخلاقی و اجتماعی در بین جامعه جهانی خواهد شد.

ملاحظات اخلاقی

مطابق با اصول اخلاقی پژوهش، اهداف و اهمیت مطالعه پیش از انجام مصاحبه‌ها به شرکت‌کنندگان به طور کامل توضیح داده شد. شرکت در پژوهش کاملاً داوطلبانه بود و رضایت آگاهانه از تمامی افراد شرکت‌کننده اخذ شد.

مشارکت نویسندگان

تمامی نویسندگان به طور برابر در طراحی، اجرا و آماده‌سازی این پژوهش مشارکت داشتند.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که هیچ‌گونه تعارض منافع وجود ندارد.

تشکر و قدردانی

از تمامی کسانی که در مراحل مختلف انجام این پژوهش ما را یاری کردند و به‌ویژه فدراسیون زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، به علت حمایت‌های ویژه در مسیر انجام این پژوهش، سپاسگزاریم.

منابع

1. Afroozeh, M. S., & Asgarpour, D. (2020). Identifying the moral components of Iranian wrestlers. *Journal of Research in Educational Sports*, (19), 161-142. <https://doi.org/10.22089/res.2019.6853.1596>
2. Alaei Moghadam, A., Naderi Nasab, M., Alidoost Ghahfarkhi, E., & BiNiaz, S. A. (2023). Presenting a conceptual model of sports development based on the modern Islamic Iranian civilization with the approach of the structural equation model. *Journal of Political Sociology of Iran*, 5(26), 1482-1496. <https://dx.doi.org/10.30510/psi.2022.321580.2860>
3. Andrews, S. (2023). Sports governance and ethics: Investigating global efforts to ensure fair play and integrity in sports. *International Journal of Arts, Recreation and Sports*, 2(1), 1-10. <https://doi.org/10.47941/ijars.1520>
4. Arbazi, M., & Fazalizpour, M. (2023). A systematic review of the concept of moral characters. *Journal of Applied Ethics Studies*, 12(48), 37-72. <https://doi.org/10.22081/jare.2023.65562.1794>
5. Bednář, M. (2024). The constitutive values of fair play. *AUC Kinanthropologica*, 59(2), 79-92. <https://doi.org/10.14712/23366052.2023.5>
6. De Waegeneer, E. (2017). Ethical codes in sports organizations: An empirical study on determinants of effectiveness. *Ethics & Behavior*, 27(4), 261-282. <https://doi.org/10.1080/10508422.2016.1172011>
7. Epstein, A., & Osborne, B. (2018). Teaching ethics with sports: Recent developments. *Marq. Sports Law Review*, 28, 301.
8. Eröz, M. F. (2024). Sportsmanship behaviors in early adolescence and gender and family attitudes. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 26(1), 69-75. <https://doi.org/10.15314/tsed.1407297>
9. Ghareh, M. A. (2015). Determining the validity and reliability of the scale for measuring the sportsmanship. *Journal of Sports Management and Development*, 4(7), 198-180.
10. Jafarlou, H. R. S. (2021). Koshti/Wrestling: A victory key for heroes in Shahnameh. *Sport, Ethics and Philosophy*, 15(4), 522-545. <https://doi.org/10.1080/17511321.2020.1818279>

11. Ghorbani, M. H. (2024). The synergy of Pahlavāni rituals and Olympic values: A historical perspective. *Asian Journal of Sport History & Culture*, 1-17. <https://doi.org/10.1080/27690148.2024.2337859>
12. Gusliana, H. (2024). Ensuring fairness and transparency in sports through compliance to legal principles and ethical standards. *Retos: Nuevas Tendencias en Educación Física, Deporte y Recreación*, (60), 204-216. <https://doi.org/10.47197/retos.v60.108935>
13. Heydari Al-Katheer, A., Khatibi, A., & Heydari Nejad, S. (2018). The effect of coaches' behavior on self-efficacy and sporting character of female Kabaddi athletes. *Journal of Organizational Behavior Management Studies in Sports*, 5(19), 89-79. <https://doi.org/10.30473/fmss.2018.5125>
14. Khosravi Shakib, M., & Javadi, S. P. (2022). An analysis of Ferdowsi's Pahlavan of the mind. *Marafat Journal*, 31(3), 102-95.
15. Masoudi, Z., Momeni, K., & Bemanian, M. R. (2019). Explanation of the relationship between symbols and signs of Zurkhaneh architecture and Pahlavanist manners and behavior. *Armanshahr Architecture and Urban Planning Journal*, 12(28), 102-91. <https://doi.org/10.22034/aaud.2019.97362>
16. Milanović, L. (2021). Ethics and sports, ethics in sports, sports ethics: Aspects of consideration of different authors. *Fizičko Vaspitanje i Sport Kroz Vekove*, 8(2), 16-32. <https://doi.org/10.5937/spes2102016M>
17. Mindrescu, V. (2024). A theoretical perspective on understanding ethical principles in sports. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 16(1), 362-372. <https://doi.org/10.18662/rrem/16.1/827>
18. Miri, F., Tasnimi, A., & Alavi Moghadam, M. (2023). Analysis of the role of nine heroic poems after the Shahnameh in the development of moral virtues. *Journal of Persian Poetry and Prose Stylistics (Bahar Adab)*, 16(4), 198-171. <https://doi.org/10.22034/bahareadab.2023.16.6913>
19. Poladian, H. (2023). A study of the utopian components of the discourses of Fatwat. *Journal of Mystical Literature*, 14(31), 75-37. <https://doi.org/10.22051/jml.2023.41863.2408>
20. Saatchian, V., Azizi, B., & Alimohammadi, H. (2018). Ethics in handball: A study of the sportsmanship of the players of the national premier league. *Journal of Research in Sports Management and Motor Behavior*, 16(31), 102-91. <https://doi.org/10.29252/JRSM.8.15.91>
21. Safari Jafarlou, H. R., Bashiri, M., & Rahmanian Koushkaki, M. A. (2020). The effect of spiritual health on student athletes' sport behavior with emphasis on the mediating role of aggression. *Quarterly Journal of Sports Psychology Studies*, (33), 65-88. <https://doi.org/10.22089/spsvj.2020.8585.1928>
22. Shajie, R., Kozechian, H., Ehsani, M., & Amiri, M. (2013). A study of the status of the heroic character of Iranian professional football players. *Journal of New Approaches in Sports Management*, (2), 69-82.

23. Tehranchi, M. M. (2006). Ancient sports from the perspective of value. Tehran: Amir Kabir Publications.
24. Zareian, H., Afrouzeh, M. S., Ghorbani, M. H., & Fazel Bakhshshahi, M. (2020). Designing a model for developing Pahlavanism in Iranian sports. *Journal of Research in Sports Management and Movement Behavior*, (20), 80-106. <https://doi.org/10.29252/JRSM.10.20.80>
25. Zareian, H., Baran Cheshme, M., Bakhshshahi, M. F., & Rasek, N. (2017). Developing a code of ethics for physical education managers of the armed forces. *Journal of Human Resources Management in Sports*, 4(2), 201-217. <https://doi.org/10.22044/shm.2017.4868.1385>
26. Zarini, A., Shafi Safari, M., & Samizadeh, R. (2018). Chivalry, Aiyari and Fatwa before and after Islam. *Journal of Religions*, 12(23), 45-72.
27. Zavalnyk, O. (2024). The moral and ethical dimension as an axiological priority of sports activity. *Scientific Journal of the Ukrainian State University Named After Mikhail Dragomanova*, (176), 223-227. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3K\(176\).49](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3K(176).49)
28. Zormand Safjani, M., Poursoltani Zarandi, H., & Rezaei Sofi, M. (2022). Ethical code of referees of the wrestling federation of the Islamic Republic of Iran. *Journal of Sociological Studies in Sports*, 2(3), 197-210. <https://doi.org/10.30486/4s.2022.1954158.1033>